

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

I

Τοπικά Τήγου και Κεφαλληνίας.

Τοπικά σπανιότερον, και *έθνικά* συνηθέστερον, ώνόμαζαν οί παλαιοί γραμματικοί τὰ έξ ονομάτων χωρών, πόλεων ή κομών παραγόμενα επίθετα τών κατοίκων, π. χ. *Άθηναίος*, *Έθνικά* δ' έπεγράφετο, ώς γνωστόν, και τὸ πολύτιμον έργον Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, τοῦ όποίου σφίζεται έπιτομή. (Έκδοσις Meinekii, Berolini, 1849).

Ήμεϊς προετιμήσαμεν τὸν α' όρον, ώς πλέον εύληπτον, άφ' οῦ τὸ *έθνικός* άπό τοῦ παρελθόντος αϊώνος είναι καθιερωμένον ώς αντίστοιχον τοῦ γαλλικοῦ *national*, οί δέ Πατέρες τῆς Έκκλησίας τὸ είχαν μεταχειρισθῆ ώς ίσοδύναμον τοῦ *ειδωλολάτρης*. Είναι μὲν άληθές, ότι *τοπικά* συνήθως έλέγοντο τὰ έπιρρήματα, π. χ. *Άγνουιτόθεν* (Στεφάνου σ. 19, 17), *Άραφηνόθεν* (σ. 110, 2), άλλ' έπίσης και τὰ τών κατοίκων (βλ. σ. 17, 5 και 105 18 «*Άπόκοπα οὔδετέρωσ*, .. τὸ τοπικὸν *Άποκοπίτης* ή *Άποκοπηνός*»). "Όταν δέ εις τὸ *τοπικὸν* προστεθῆ και ή λέξις επίθετον ή έπίρρημα, οὔδεμία βεβαίως άσάφεια δύναται νά προκύψῃ.

Περί τών τοπικῶν, όσα μεταχειριζόμεθα σήμεραν οί Έλληνες, δέν κατηρτίσθη μέχρι τοῦδε συστηματικῆ έργασία. Δηλαδή πολλοί λόγιοι έδημοσίευσαν τοιαῦτα και παρατηρήσεις τινάς περι αὐτῶν, άλλ' οὔδεμιᾶς έλληνικῆς χώρας κατεγράφησαν πάντα τὰ τοπικά πλὴν τῆς Νάξου¹.

¹ Περί έθνικῶν έγραψαν:

Γ. Ν. Χατζιδάκις, Μεσαιωνικά και νέα Έλληνικά τόμ. Β' (1907) σ. 72 σημ. (περί τῆς καταλήξεωσ - οὔσις) και σ. 437 (περί τῆσ - αἰοσ).

Κ. Ι. Άμαντος εν Άθηνάσ τόμ. 23 (1911) σ. 485 (περί τών εν Χίφ καταλήξεωσ - ίτης - οὔσις - ιανός).

Π. Γ. Ζερλέντης εν Άθηνάσ τόμ. 28 (1916) σ. 297 (Ναξίον Έθνικά).

Άνθιμος Α. Παπαδόπουλοσ εν Λεξικογραφικῷ Άρχείφ τόμ. Ε (1918) σ. 206. (Τοπωνύμια και Έθνικά εν Πόντφ).

Ν. Γ. Πολίτης, Λαογραφικά Σύμμεκτα τόμ. α' (1920) σ. 146 (περί τῆσ καταλήξεωσ ιανός).

Φ. Κοουκουλέσ εν Λεξικογραφικῷ Άρχείφ τόμ. ζ' (1923) σ. 266 (περί τῆσ καταλήξεωσ - αἰοσ).

Καὶ ὅμως καὶ ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι χρήσιμος ὄχι μόνον εἰς τὰς γραμματικὰς μελέτας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς τοπωνυμικὰς καὶ τὰς ἱστορικὰς. Διότι πρῶτον καταλήξεις τινές, ἀληθῶς ὀλίγισται, κατερχόμεναι ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων, μαρτυροῦν καὶ αὐτὰ τὴν συνέθειαν τῆς παραδόσεως· π. χ. *Ἀθλόνα -νίτης*, *Σμυρναῖος - Σμυρνιός*, (ἡ μεταβολὴ τοῦ *-ναῖος* εἰς *-νιός* εἶναι ἀπλῶς φωνητικῆ) *Πραιτώριον - Πρωτώριον* (ἐν Κύπρῳ) *Πραιτωριανός - Πρωτωρκανός*· ἄλλαι δὲ «περιτελλομένων ἐνιαυτῶν» μετεβλήθησαν δις καὶ τρίς, π. χ. *Πάφος - Πάφιος* (καὶ τοῦτο μόνον ἐγίνωσκεν ὁ Στέφανος)· ἔπειτα *Παφηνός* καὶ σήμερον *Παφίτης* καὶ εἰρωικῶς *Πάφιος*· (πρβ. Κουκουλὲν σ. 267) ἄλλαι τέλος, προερχόμεναι ἀπὸ μεσαιωνικῶν κυρίων ὀνομάτων διδάσκουν περὶ τῶν ἑλληνικῶν ἢ φραγκικῶν οἰκογενειῶν, ὅσαι ἐγκατεστάθησαν ὡς κυρίαρχοι τῶν ἡμετέρων.

Ταῦτα συνορῶντες ἀπὸ πολλοῦ, ἐμελετήσαμεν ἐπὶ τόπου, πλὴν τῶν τοπωνυμίων, καὶ τὰ τοπικὰ τριῶν νήσων, κειμένων μακρὰν ἀλλήλων, τῆς Κύπρου, τῆς Τήνου καὶ τῆς Κεφαλληνίας, δημοσιεύομεν δὲ σήμερον τὰ τῶν δύο μικρότερων, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ δημοσιεύσωμεν ἄλλοτε τὰ τῆς Κύπρου, καὶ, ἂν ὁ Θεὸς θέλῃ, καὶ ἄλλων νήσων, μετὰ παρατηρήσεων περὶ πάντων τῶν εἰς ἡμᾶς γνωστῶν.

Τὸ πρῶτον συναγόμενον πόρισμα τῆς ἐρεῦνης εἶναι τοῦτο, ὅτι ἐνῶ πλειστάκις ἐσώθησαν ἀρχαῖα ὀνόματα τῶν τόπων, σπανιώτατα τὰ τοπικὰ διετήρησαν τὰς ἀρχαίας καταλήξεις, ἀνεσχηματίσθησαν δὲ κατὰ τρόπους διαφόρους· οὕτως ἀντὶ ἐνὸς μόνου εἰς *-ιος* ἀρχαίου τύπου ἡμεῖς λέγομεν τοὺς ἑξῆς: *Κύπρος (Κύπριος) Κυπριώτης, Μύκονος (Μυκόνιος) Μυκονιάτης, Πάρος (Πάριος) Παριανός, Ρόδος (Ρόδιος) Ροδίτης, Σίφνος (Σίφνιος) Σιφνιός, Τήνος - Τήνιος - Δηνιακός*.

Τοιουτοτρόπως λοιπὸν ἄλλαι ἀλλαχοῦ ἐπέδωσαν καταλήξεις. Εἶναι δὲ αὐταὶ εἴτε ἀρχαῖαι, εἴτε μεταγενέστεραι, εἴτε φραγκικαί, εἴτε καὶ τουρκικαί. Ὡς παράδειγμα φέρομεν τὸ *Πύργος*, τοῦ ὁποίου ὡς ἐθνικὸν ἀναφέρει ὁ Στέφανος (σ. 541,6) τὸ *Πυργίτης*· ἀλλ' ἐν Ἠλείᾳ λέγεται *Πυργιώτης*, ἐν Κύπρῳ *Πυρκώτης*, ἐν Τήνῳ συνηθέστερον *Πυργιανός*, ἐν Χίῳ *Πυργί - Πυργούσις* καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ *Πυργισιᾶνος*, προσέλαβε δηλ. τὰς ἐν ἑκάστη νήσῳ συνηθεστέρως καταλήξεις. Ἄλλ' ἐνίοτε καὶ τὸ τοπικὸν τῆς αὐτῆς κώμης δὲν σχηματίζεται ὁμοίως καθ' ὅλην τὴν αὐτὴν χώραν. Π.χ. ἐν τῇ μικρᾷ Τήνῳ ὁ *Πυργιανός* λέγεται καὶ *Πυργιώτης*. Ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τῶν Ἰονίων νήσων ἐσώθη, καθὼς θὰ ἴδωμεν, καὶ ἡ βενετικὴ κατάληξις *-ιᾶνος*, ἀλλ' ἐνιαχοῦ σαλεύει καὶ ἐν Μακεδονίᾳ ἐλέγετο *Βιτώλια - λιᾶνος*.

Τέλος ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ τῇ Θράκῃ ἐλέγετο καὶ ἡ τουρκικὴ κατάληξις *-λῆς (-ly)* ἄλλοτε γνωστὴ καὶ ἐν τῇ Β. Ἑλλάδι· π.χ. *Βελεστινλῆς*. Οὕτως ἐλέγετο *Ἀιδινλῆς, Σαμψονλῆς, Τραπεζονλῆς, Κάϊσερλῆς, Σπάρταλῆς*, ἀλλὰ πολλαχοῦ ἐλέγοντο καὶ ἑλληνικὰ *Ἀιτάλεια, -λειώτης, Ταρσός, -ώτης*, ἰδίως ἐν τῷ Πόντῳ (βλ. Παπαδόπουλον σ. 207).

Οὗτο κανὼν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν τοπικῶν ἐπιθέτων εἶναι ἀδύνατον νὰ τεθῆ. Ὡς παράδειγμα δὲ τῆς ποικιλίας τῶν σχηματισμῶν τούτων καὶ ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ φέρομεν τοπικά τινα τῆς Κύπρου, παραγόμενα ἐκ κωμῶν ἀρσενικοῦ, θηλυκοῦ καὶ οὐδετέρου γένους καὶ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ.

Ἄθρακὸς - κιώτης, ἀλλὰ Δωρὸς - ρίτης καὶ Μαζωτὸς - ζουδικιανός· Ὑψωνας - νιάτης, ἀλλὰ Κάθικας - Καθικιώτης· Ὀρὰ - ράτης, ἀλλὰ Δευτερὰ - ρωάτης· Βάβλα - λίτης, ἀλλὰ Πύλα - λιώτης καὶ Λεμόνα - νιάτης· Ζώδκια - Ζωδικιάτης, ἀλλὰ Λάνια - Λανίτης, Λάγεια - γειώτης καὶ Νικόκλεια - εϊανός· Κυπεροῦντα - γκιώτης, ἀλλὰ Μακοῦντα - γκιανός· Ἀλέκτορα - ρκάτης, ἀλλὰ Τρόζαινα - νίτης· Πη(γ)ή - Πηώτης, ἀλλὰ Ζωπκὴ (Ζωοπηγὴ) - πκιάτης· Τόχνη - Τοχνήτης, ἀλλὰ Βώνη - νιάτης· Καλαθασὸ - σιώτης, ἀλλὰ Πλατανισσὸ - σίτης καὶ Λεμεσὸ - σιανός· Ποταμιῶν - μίτης, ἀλλὰ Ἀπ(αι)σιοῦ - Ἀφιώτης· Ἀγρωτήριν - ρκάτης, ἀλλὰ Πισσοῦριν - ρκώτης καὶ Τραχῶνιν - νίτης· Λευκόνοικον - κιάτης, ἀλλὰ Μένοικον - κιώτης καὶ Πέρακμον - μίτης· Στρογγυλὸν - λιώτης, ἀλλὰ Πρασκειὸν - σίτης· Φλαμουδὸν - δικιώτης, ἀλλὰ Φτερικουδὸν - δικιάτης· οἱ (αἱ) Πλάτρες - Πλατορίτης, ἀλλὰ Ἀθμες - Δυμιώτης· Γερακὲς - κίτης, ἀλλὰ Ἀμμαδικὲς - δικιώτης· τὰ Μαρῶνια - νίτης, ἀλλὰ Βρο(δ)ίσια - σιάτης καὶ Διβάδκια - δικιώτης.

Ἄλλ' οὐχὶ διάφορα ἦσαν τὰ πράγματα κατὰ τοὺς ἐνδόξους χρόνους, δηλαδὴ ἕξ ὁμοίων τύπων παρήγοντο διαφορῶν καταλήξεων τοπικά, πολλάκις δὲ ὁ κάτοικος τῆς αὐτῆς πόλεως ὀνομάζετο διττῶς καὶ τριττῶς· τὴν ποικιλίαν δὲ ταύτην ἐθεώρει ὁ Στέφανος ὡς ἓνα ἐπὶ πλεον λόγον τῆς σπουδῆς τῶν ἐπιθέτων τούτων· «μηδεὶς δὲ (λέγει σ. 1, 7) περιττολογίαν ἠγεισθω τὴν παράθεσιν τῶν ἐθνικῶν, διὰ τὸ ἀνόμοιον. Δέρβη. . τὸ δὲ ἐθνικὸν Δερβήτης καὶ Δερβαῖος, ὡς Σιδήτης καὶ Πυλήτης. . καὶ Ἄλβη τὸ ἐθνικὸν Ἄλβανός· καὶ Ἄλύβη, τὸ δὲ ἐθνικὸν Ἄλυβαῖος καὶ Ἄλυβεύς. . ἀλλὰ καὶ Ἄλυβες· καὶ Ἄρτάκη Ἄρτακηνός <καὶ> Ἄρτάκιος, οὐκ Ἄρτακαῖος».

Διὰ τὸν αὐτὸν λοιπὸν λόγον ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ μιμηθῶμεν τὸ παράδειγμα τοῦ Στεφάνου, δηλ. νὰ σωρεύσωμεν πάντα, εἰ δυνατόν, τὰ τοπικά τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ αὐτῶν τῶν συνοικιῶν, διότι οὐδ' αὐτά, καθὼς θὰ ἴδωμεν, εἶναι «περιττολογία».

Α'. Τοπικὰ Τήνον.

Οὐδὲν ἄπορον ὅτι ἐν τῇ μικρᾷ Τήνῳ ἐλαχίστην εὐρίσκομεν ποικιλίαν καταλήξεων· καὶ πρότερον, ἐπὶ Τουρκοκρατίας (1809), ὅτε ἀνεφέροντο πλὴν τῶν δύο πόλεων (Τήνου καὶ Πύργου) 66 χωρία τῆς νήσου (βλ. Zallony-Mauroμαρᾶ σ. 35) καὶ νῦν, ὅτε περιορίσθησαν μόλις εἰς 40, τὰ πλεῖστα τοπικά λήγουν εἰς -ιανός, θηλυκὸν -ιανή (πληθ. -ιανές). Ἀναγράφοντες κατωτέρω πάντα τὰ σημερινὰ καὶ τινῶν συνοικιῶν (ὡς εἶναι π.χ. τὸ Καμάρι τῆς Στενῆς, ὁ Κουμνιάδος τῆς Καρναῶς, ὁ Σβιράδος τοῦ Τριποτάμου) παρενείρομεν ἐντὸς παρενθέσεως τὰ ὑπὸ τῶν Τηνίων μὴ προφερόμενα, ὅσάκις δὲν

Ἔονίζονται φωνήεντα *ι* καὶ *ου*· τὸ προφερόμενον *ου* ἀντικαθιστᾷ τὸν φθόγγον *ο*, ὅστις ἀκούεται ἀσθενῶς μόνον ἐπὶ τῶν καταλήξεων, τὸ δὲ *ι* τὸ ἄτονον *ε*, ὅπερ ἀκούεται μόνον πρὸ τοῦ *ρ*.

τ' Ἀγάπ(ι) — Ἀγαπιανός	ἡ Μέσ(η) — Μίσσιανός
ἡ Ἄιτουφουλιὰ — Ἄιτουφουλιανός	ὁ Μ(ου)δάδος — Μάδιανός
ὁ Ἀπιργάδος — Ἀπιργαδιανός	ἡ Μολοῦ — Μολιανός
ὁ Ἀρνάδος — Ἀρναδιανός	ὁ Βερδιμάδος — Βερδιμιανός καὶ Βερδιμάρος -ρίτης
ὁ Βλασάδος — Βλασαδιανός	ὁ Βίναρδάδος — Βίναρδιανός
ἡ Βουλάξ(η) — Βουλαξιανός	ὁ Δαραβάδος — Δαραβαδιανός
τὰ Δυὸ χουριὰ — Δουνοχουριανός	ἡ Ἐνάρα — Ἐναριανός
τὸ Καμάρ(ι) — Καμαριανός	ἡ Περάστρα — Περαστιανός
ὁ Κάμπος — Καμπιανός	ἡ Πλατεῖα — Πλατειανός
ὁ Καρκάδος — Καρκαδιανός	ὁ Πύργος — Πργιανός καὶ Πργιώτης
ἡ Καρνὰ — Καρνανός	ὁ Σκαλάδος — Σκαλαδιανός
τὰ Κίλλιὰ — Κίλλιανός	τὸ Σκλαβουχώρ(ι) - Σκλαβουχοριανός
ὁ Κέχρος — Κίχριανός	τὸ Σμαρδάκ(ι)το — Σμαρδακιανός
ὁ Κ(ου)μάρος — Κμαριανός	ὁ Σβιράδος — Σβιραδιανός
ὁ Κουμνιάδος — Κουμνιαδιανός	ἡ Στίνη — Στινιανός
ὁ Κτ(ι)κάδος — Κτκαδιανός	ὁ Τρ(ι)πόταμος — Τρ(ι)ποταμιανός
ὁ Κρόκος -Κροκιανός ἢ ἀπ' τὸν Κρόκο	ὁ Τζάδος — Τζαδιανός
ἡ Κώμ(η) — Κουμπιανός	ὁ Φαλαττάδος — Φαλατταδιανός
τὰ Λ(ου)τρὰ — Λτριανός	ὁ Χατζ(ι)ράδος — Χατζραδιανός.
ὁ Μαμμάδος — Μαμμαδιανός	
τὸ Μαρ(ου)λᾶ — Μαρλιανός	

Διαφόρως σχηματίζονται πλὴν τοῦ *Δηνιακός* *Δηνιακιά* μόνον τὰ ἑξῆς:
 τὰ Ἰστέρνια — Ἰστερινώτης -ώτσα   Τριαδάρος -ρίτης -ρίτσα καὶ
 Καρδιανή — Καρδανιώτης -ώτσα   Καθλικάρος - ἀπ' τὸν Κ.

Περὶ τῆς καταλήξεως -ιανός, ἣτις ἐπικρατεῖ ἀνὰ τὰς Κυκλάδας καὶ τὰς Σποράδας (*Συριανός*, *Ἀμουργιανός*, *Σκυριανός*) ὁ Στέφανος (σ. 16, 12) παρατηρεῖ ὅτι αὕτη προῆλθεν ἐκ τῶν ἐχόντων *ι* ἐν τῇ ρίζῃ, *Ἀσιανός*, *Καρδιανός*, ἔξ ὧν ἔπειτα καὶ «*Ταυριανός* καὶ *Σκορπιανός* καὶ *Ζυγιανός*, ἅπερ ἀπὸ τῶν Σκόρπων καὶ Ταύρων καὶ Ζυγῶν παράγεσθαι δοκοῦσι, δυνάμενα καὶ αὐτὰ ἀπὸ τῶν πρότερον παράγεσθαι τοπικῶν, *Ζυγίων*, *Σκορπίων*, *Ταυρίων*».

Καὶ περὶ τῆς -ιακός (π.χ. *Συμιακός*, *Τηνιακός*, *Τηλιακός*) φρονεῖ ὁ Στέφανος (σ. 16, 15), ὅτι προῆλθεν ἀπὸ τοῦ πρότερον ἐθνικοῦ· «ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν ἐθνικά, ὡς τοῦ Ῥοδίου τὸ Ῥοδιακός κτητικὸν καὶ Σαμίου τὸ Σαμιακός», εἶναι δὲ φυσικὸν ὅτι κατὰ τὸ *Τηνιακὸν πλοῖον ἐλέχθη* καὶ *Τηνιακὸς ναύτης*· ὅτι δὲ τὸ τοπικὸν -ιακός ἐνωρὶς ἐλέγετο καὶ περὶ ἀνθρώπων μαρτυρεῖ τὸ *πεδιακός*, δι' οὗ κατὰ τὸν 6^{ον} π. Χ. αἰῶνα ἐκαλοῦντο ἐν Ἀθήναις οἱ ὀλιγαρχικοί.

(Ἀριστοτέλους «Ἀθηναίων πολιτεία, 13). Ὅμοίως ἐλέγετο καὶ τὸ -ικός· ὁ Ἀριστοφάνης (Ἀχαρνέων 180) λέγει «πρεσβυταί τινες Ἀχαρτικοί» ἀντὶ Ἀχαρνεῖς (πρβ. καὶ Στέφανον σ. 151, 12), οὕτω δ' ἐλέχθησαν κατόπιν καὶ Κρητικοί οἱ Κρητες, οὓς ὁ Πολύβιος (6, 45-47) λέγει Κρηταιεῖς. Ὁ γράψας τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἱππολύτου τοῦ Εὐριπίδου λέγει τὴν Φαίδραν «Κρητικὴν γυναικα».

Ἐπέκτασιν τῆς καταλήξεως παρατηροῦμεν εἰς τὸ Κώμ(η) - Κομ(η)τιανός (ἐκ τοῦ Κωμήτης), συγκοπὴν δὲ εἰς τὸ Σμαρδάκ(ι)το - Σμαρδακιανός. Ὅμοια παραδείγματα θὰ εὕρωμεν περισσότερα ἄλλαχού.

Β'. Τοπικὰ Κεφαλληνίας.

Τὰ τοπικὰ ἐπίθετα τῆς Κεφαλληνίας γίνονται πολὺ πλέον ἄξια μελέτης ἔνεκα τῆς στενωτάτης σχέσεως τῶν πλείστων πρὸς τὰ οἰκογενειακά. Ἡ Κεφαλληνία παρουσιάζει τοῦτο τὸ ἔξαιρετικὸν φαινόμενον, ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν δύο τρίτων τῶν σημερινῶν αὐτῆς κωμῶν λήγουν εἰς ἄτα, σφίζοντα τὰ οἰκογενειακά ἐπώνυμα τῶν πρώτων οἰκιστῶν, καθὼς ἐν Παξοῖς πλείστα λήγουν εἰς -άτικα καὶ ἐν Κυθήροις εἰς -άνικα. Ὅθεν διεκρίναμεν τὰ τοπικὰ τῶν εἰς -άτα ληγόντων χωρίων ἀπὸ τῶν λοιπῶν¹.

Ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν χωρίων πολλὰ ὀνόματα εἶναι προφανῶς οἰκογενειακά, τινὰ δὲ λέγονται εἰσέτι κατὰ γενικὴν τοιαῦτα εἶναι τ' Ἀμπελά, τοῦ Βαλεριάνου, τοῦ Διγαλέτου, τοῦ Καπαντρίτη, ὁ Καραβάδος, τοῦ Κολαίτη, τοῦ Κουτροκόη, τοῦ Κρεμμύδη, τοῦ Μαρκόπουλου, τοῦ Ξερόπουλου, τοῦ Πάστρα, τοῦ Πεντόγαλου τοῦ Πετρουλή, τοῦ Σπαθῆ, τὸ Στάβερι τὸ Φισκάρδο, τοῦ Χαράκιη. Τινῶν τούτων δὲν ἐκόπησαν οὐδ' ἐπίθετα τοπικά, ἀλλ' ὁ κάτοικος λέγεται ἁπλῶς ὄχ τοῦ Κουτροκόη, ὄχ τοῦ Ξερόπουλου, δηλ. διὰ τῆς ὄχ (ἦτοι τῆς ἐκ) ἢ διὰ τῆς ἀπό.

Ἀλλ' ὁ σχηματισμὸς τῶν τοπικῶν ἐπιθέτων δὲν εἶναι πανταχοῦ ὁμοῖος. Τῶν εἰς -άτα πολλὰ συμπίπτουν πρὸς τὰ οἰκογενειακά, διότι σφίζονται καὶ αἱ οἰκογένειαι π.χ. Ἀννιᾶτα - Ἀννίος, Βλαχᾶτα - Βλάχος, Προκοπᾶτα - Προκόπις· τινὲς ὅμως οἰκογένειαι δὲν ἐτήρησαν τὸ ἀρχικὸν ὄνομα, ἀλλὰ προσέλαβαν καὶ τὴν κατάληξιν -ᾶτος, π.χ. Δρακᾶτα - Δρακᾶτος καὶ Θωμᾶτα - Θωμᾶτος, ἐνῶ πληθυντικῶς λέγονται Θωμᾶιοι. Εἰς τὴν κώμην (τὰ) Δομᾶτα διακρίνονται οἱ φέροντες τὸ ἐπώνυμον Δόμος Δομᾶιοι ἀπὸ τῶν Δομάδων, τῶν φερόντων ἄλλο ἐπώνυμον κατοίκων· καὶ εἰς τὰ Σαρλᾶτα οἱ Σαρλαῖοι (ὁ οἶκος τῶν Σάρλων)

¹ Περὶ τούτων ὁ Ἄ. Μηλιαράκης (Γεωγραφία πολιτικὴ... τοῦ νομοῦ Κεφαλληνίας, Ἀθήνησι 1890 σ. 94) λέγει τὰ ἑξῆς: «Ὁ ἰδιάζων λεκτικὸς σχηματισμὸς τοῦ ἡμίσεος καὶ πλέον ἀριθμοῦ τῶν 226 χωρίων εἰς ἄτα ὑποθέτομεν ὅτι ἔχει ἰταλικὴν τὴν καταγωγὴν κατὰ τὸ Basilicata, Capitanata». Περὶ τῆς καταλήξεως -άτα θὰ γράψωμεν ἄλλοτε.

ἀπὸ τῶν *Σαρλάδων*, τῶν λοιπῶν, καὶ εἰς τὰ *Σβορωνᾶτα* οἱ *Σβορωνᾶται* ἀπὸ τῶν *Σβορωνάδων* κτλ. Τέλος ἄλλα σχηματίζουν τοπικὰ καὶ κατὰ τὸν ἑνικὸν διάφορα τῶν οἰκογενειῶν. Π.χ. Ἐπιθέματα Ἐπιθέματος ἐπώνυμον καὶ Ἐπιθεταῖος ὁ κάτοικος. Ὄθεν διακρίνομεν, ἰδίως τοὺς πληθυντικούς, διὰ τοῦ οἴκ. (οἰκογενειακὸν) ἀπὸ τοῦ κατ. (τῶν λοιπῶν κατοίκων).

Καὶ τὰ θηλυκὰ τῶν τοιούτων τοπικῶν ἅμα καὶ οἰκογενειακῶν σχηματίζονται διαφοροτρόπως, ποικίλλοντα ἰδίως κατὰ τὸν πληθυντικόν εἶναι δηλ. εἴτε ἀπλῶς συζυγικά εἰς -αῖνα π.χ. Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖας - ὑπαῖνα, Δρακοπουλλάτα Δρακόπουλλας - πουλλάῖνα εἴτε ὑποκοριστικά εἰς -οῦ περιλαμβάνοντα συζύγους καὶ κόρας, π.χ. Καλλιγᾶτα Καλλιγᾶς-γοῦ, Σιμοῦτα Σιμοῦτας - τοῦ τούτων ἔνιοτε ὁ πληθυντικὸς λήγει κατὰ συμφυρμὸν εἰς -οῦδισσες ἢ οῦδαινες π.χ. Μαγουλάτα Μαγουλάς - λοῦ - οῦδισσες, Μουσαῖτα Μουσαῖας (Μωυσαῖας) - σοῦ - οῦδισσες Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖας (Ἐπιθεμαῖος), Ἐπιθεμαῖας - γοῦδισσες καὶ Ἐπιθεμαῖοδαινες Ἐπιθεμαῖας Ἐπιθεμαῖας - ἀραῖνα - νες καὶ - ροῦδισσες καὶ κατ' ἄλλον συμφυρμὸν Ζερβὸς - αῖνα, - νες καὶ - αἰνοῦδισσες κατόπιν δὲ καὶ ἑνικός. Καλάτα Καλάς - λούδισσα Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖος - μούδισσα. Προκειμένου δὲ περὶ κορῶν, ὑπάρχει καὶ ἡ - πουλλά, ὅπως καὶ ἐν Νάξῳ (βλ. Ζερλέντη σ. 306) οὕτω λέγεται Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖας - ροῦ καὶ - ροπούλλα, Μαθαῖτα Μαθαῖος - θιοῦ (ἢ γυναικα) καὶ - οπούλλα (ἢ κόρη) Ἐπιθεματα Ἐπιθεμαῖας - ζοπούλλα. «Ἐρχονται τρεῖς Ἐπιθεμαῖοδαινες» σημαίνει κόραι τῆς κόμης τῶν Ἐπιθεμαῖων. Τοσαῦτα περὶ τῶν ἰδιαζόντων τούτων ἐπιθέτων τῆς νήσου.

Ἀλλὰ πλήρης ἀναγραφή τῶν ἐκ τῶν εἰς -αῖνα τοπικῶν ἐπιθέτων εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος, διότι τινὰ τούτων εἶναι συνοικίαι, καὶ τοῦλάχιστον οἱ ἀπώτεροι ἀγνοοῦτες τὰς οἰκογενείας, λέγουσι ὅτι τὰ ἢ ἀπὸ τᾶ, τοῦτο δὲ εἶναι σύνθητες ἰδίως μεταξὺ τῆς νεωτέρας γενεᾶς. Παραλείπομεν λοιπὸν τοιαῦτα.

Καθαρῶς δὲ τοπικαὶ καταλήξεις εὐχρηστοὶ εἶναι αἱ ἀρχαῖαι -ιάτης (π.χ. Ἐπιθεμαῖας Ἐπιθεμαῖας) - ίτης (π.χ. Κοριῖνα Κοριῖνας) - ώτης (π.χ. Βληχώτης) ἢ -ιώτης (π.χ. Ρίζα Ριζιώτης) ἔχουσαι θηλυκὸν εἰς -ισσα καὶ ἢ -ηρός (π.χ. Διβαθὸ Διβαθηνός) ἔχουσαι θηλυκὸν εἰς -νιά, δηλαδὴ -ναῖα. Τέλος ἡ ἰταλικὴ -αῖνος, (Πεσσαῖα Πεσσαδαῖος) ἐπεκτεινομένη καὶ εἰς -ισαῖνος, (π.χ. Σκάλα Σκαλισαῖος) μετὰ θηλυκῶν εἰς -αῖνα.

Καὶ περὶ μὲν τῶν Ἑλληνικῶν θὰ διαλάβωμεν πραγματευόμενοι περὶ τῶν τοπικῶν ἐπιθέτων τῆς Κύπρου, περὶ δὲ τῆς ἰταλικῆς -αῖνος παρατηροῦμεν ὅτι πρότυπον αὐτῆς ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς χώραις ἦτο τὸ Βενεταῖος. Ἡ δ' ἐπέκτασις αὐτῆς εἰς -ισαῖνος ἔγενετο, ὡς συνέβη καὶ ἐπὶ ἄλλων καταλήξεων, δηλαδὴ κατὰ τὸ πρότυπον ἄλλων τοπικῶν ἐχόντων τὸ ισ ἐν τῇ ῥίζῃ π.χ. Ἐπιθεμαῖος - (Ἐ)πιθεμαῖος.

Καταλέγομεν ἤδη τὰς κόμας καὶ τὰ τοπικά.

Κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ Μηλιαράκη ἡ νῆσος διαιρεῖται εἰς 21 περιοχάς.

τὰς ἐξῆς, παρενείρομεν δ' εἰς ἕκαστον ὄνομα βραχυγραφίαν τῆς οἰκείας περιοχῆς.

Ἀθήρας (Ἀθ.), Ἀνωῆ (Ἀν.), Ἀργοστόλι (Ἀρ.), Εἰκοσιμία (Εἰ.), Ἐλιὸς (Ἐλ.), Ἐρισσος (Ἐρ.), Θηγιὰ (Θν), Κατωῆ (Κγ.), Κορωνοὶ (Κν.), Κρανιά (Κρ.), Λιθαθὼ (Λθ.), Μαλὰ (Μλ.), Μεσοχώρια (Μσ.), Μπάλταις (Μπ.), Ποταμιὰνα (Πτ.), Πύλαρο (Πλ.), Πυργὶ (Πρ.), (Ἀ)ρακλί (Ρκ.), Σάμη (Σμ.), Σκάλα (Σκ.), Ταλαμῆς (Τλ.).

α'. Τοπικὰ χωρίων, ληγόντων εἰς -ᾶτα

Ἀλειδιῶτα (Πτ.), Ἀλειδίνης καὶ Λειδίνης καὶ Δειλίνης-ἰναῖνα (Μηλιαρ. 62). Ἀλευρῶτα (Σμ.) κάτ. Ἀλευρᾶς - ἄδες. Ἀννιῶτα (Πτ.), οἰκ. Ἀννίνος - νᾶοι, Ἀδριολᾶτα (Ρα.), ὄχ. τ' Ἀ. Ἀδριτσᾶτα (Πλ.), οἰκ. Ἀδρίτσος - ἴτσαῖνα. κάτ. Ἀδριτσιᾶνος - ἄνα - ανοπούλλα καὶ Ἀδριτσιώτης - ὠτίσσα. Ἀδνπᾶτα (Πλ.) οἰκ. Ἀδύπας - ὕπαινα. Ἀστερῶτα (Θν.), οἰκ. Ἀστέρης - ἔραινα.

Βαρτσαμᾶτα (Μλ.), Βάρτσασμος - μάδες - τσάμαινα. Βασιλοπουλλᾶτα (Πλ.) Βασιλόπουλλος - οὐλλαινα. Βλαχᾶτα (Εἰ.), Βλάχος - χοὶ καὶ χάδες, Βλάχαινα. Βλαχουλᾶτα (Ρη), - χούλης - λάδες - χούλαινα, - νες καὶ χούδισες. Βληχᾶτα (Σμ.) Βληχώτης - ὠταῖνα.

Γεομενᾶτα (Ἐρ.), Γεομενῆς, οἰκ. - νῆδες, κατ. - νᾶδες θηλ. - νιώτίσσα. Γραιγουσᾶτα (συννοκία Ἀν.), Γραιγούσης - οὐσαινα. Γριζᾶτα (Σμ.) οἰκ. Γρέζης - ἔζαινα, κάτ. Γριζιώτης - ὠτίσσα.

Δαμουλιανᾶτα (Ἀν), Δαμουλιᾶνος - ἄναινα. Δανγᾶτα (Πτ), Δανῆς (Δανὶδ) - γάδες - Δαύγαινα - νες καὶ γούδισες. Δαφνᾶτα (συννοκία, Ρη) ὄχ τὰ Δ. Δελλαπορᾶτα (Ἀν.) οἰκ. Δελλαπόρτας - ὄρταῖνα - ταῦκο. Δεμουντοσαδᾶτα (Τλ.), Δεμουντοσᾶδος - ἄδαινα - δαῦκο. Δεδρινᾶτα (Πλ.), Δεδρινὸς - νάδες - νιά. Δημισιανᾶτα (Ρη), Δημισιᾶνος. Δεβαρᾶτα (Πλ.), Διβάρης οἰκ. - ἄρηδες, κάτ. - ράδες - θάραινα. Δεφαναρᾶτα (Ἐρ.) Δεφανάρης - ἄρηδες - ἄραινα. Δρακᾶτα (Πλ.) οἰκ. Δρακᾶτος - ἄταινα. Δρακοπουλλᾶτα (Πλ.) Δρακόπουλλος - οὐλλαινα - λιώτίσσα.

Ζερβᾶτα (Σμ.), οἰκ. Ζερβὸς Ζέρβαινα - νες καὶ - νοῦδισες. Ζόλα (Θν.) ὄχ τὰ Ζ. ἢ Ζολιάτης.

Θωμᾶτα (Πλ.) Θωμᾶτος - ματοπούλλα, πληθ. Θωμαῖοι (πρὸς Μηλιαρ. 51).

Καλᾶτα (Ἀν), Καλᾶς - Καλούδισσα. Καλλιγᾶτα (Λθ), Καλλιγᾶς - γοῦ. Καμιναρᾶτα (Κγ.), Καμινάρις - ἄραινα. Καβανᾶτα (Κγ.), Καβανᾶς. Καβιτοσᾶτα (Ρκ.), Καβίτης - ἴτσαῖνα. Καραδινᾶτα (Λβ.), Καραδινὸς - νάδες - νιά - νιές καὶ - νοῦδισες. Καρδακᾶτα (Θν.). Καρδάκις - κάδες - δάκαινα. Καρουσᾶτα (Πλ.), οἰκ. Καροῦσος - σάδες - ρούσαινα. Καταποδᾶτα (Σμ.), Καταπόδης (οἰκ. Λευκάδος). Καταρέλλᾶτα (Ἀν.), Καταρέλλος - ἔλλαινα. Καφαλᾶτα (Ἐρ.), Καφάλης - ἄλαινα. Κοκκολᾶτα (Ἐρ.), οἰκ. Κοκκόλης - ὀληδες, κάτ. - λάδες - κόλαινα, Κοκκολᾶτα (Κρ.), Κοκκόλης - κόλαινα. Κομιτᾶτα (Ἐρ.), Κόμιτας - μίταινα.

Κομποθεκράτα (Λβ.), Κομποθέκρας (ἢ ἐκλας) - ἐκραινα. Κονιδραῖτα (*Ερ.), Κονιδάρις - αἶνα - ρούδισες. Κοντογουράτα (Θν.), Κοντογούρης - ούραινα. Κουβαλαῖτα (*Αν.), Κουβαλαῖς - λιάδες - βάλαἶνα καὶ - λιῶσα. Κουλουράτα (Σμ.), Κουλούρης - ράδες - λούραινα. Κουντουράτα (Λβ.), Κουντούρης - ούρηδες, κάτ. - ράδες - ούραινα - ραῖκο. Κουρκουμελαῖτα (Λβ.), Κουρκουμέλης - λάδες - ἐλαἶνα καὶ - λούδισσα. Κουρουκλαῖτα (Πτ.), Κουρούκλης - λάδες - ρούκλαινα.

Λαταβινᾶτα (Σμ.), Λαταβίνος - ἰναινα - ιναιλοπούλλα. Λεκατσᾶτα (Πλ.), οἶκ. Λεκατσᾶς - κάτσινα. Λογαράτα (Πλ.), Λογαρᾶς - ἄδες - αροῦ - ρούδισες - ροπούλλα. Λουκάτα (Πλ.) οἶκ. καὶ κάτ. Λούκας - κάδες - κοῦ - οὔδες. Λουκεράτα (*Αν.), Λουκέρης - ἐραινα. Λουπᾶτα οἶκ. Λούπος. Λουρδαῖτα (Εἰ.), Λουρδᾶς - ἄδες - ρδοῦ - δούδισες.

Μαγουλάτα (Λβ.), Μαγουλαῖς - λοῦ - λούδισες. Μαζαρακάτα (Λβ.), Μαζαράκης (2 - 3 οἰκίαι). Μαθάτα (Ληξούρι), Μαθιὸς - Μαθιοῦ - θιούδισες - θιοπούλλα. Ματζαβινᾶτα (Κγ.), Ματζαβίνος - βίναἶνα. Μαδουκάτα (Κγ.), Μάδουκας - ούκαἶνα. Μαρκαδωνᾶτα (*Ερ.), Μαρκαδώνης, οἶκ. - δώνηδες, κάτ. - δωνάδες, θηλ. - δώναἶνα. Ματαραγάτα (Πρ), Ματαράγας - γαινα. Ματσουκάτα (*Ερ.), Ματσούκης - ούκηδες οἶ κατ. - κάδες - ούκαἶνα. Μαυρικᾶτα (Ρκ.), οἶκ. Μαυρίκις. Μενεγάτα (Λβ.), Μενάγιας καὶ Μένεγος - γάδες. Μεταξᾶτα (Λβ.), Μεταξᾶς - ἄδες - ξοῦ - ξούδισες. Μινεῖτα (συννοκία Ἰπανωχωριοῦ Μλ.), οἶκ. Μινέτης. Μιτακάτα (Τλ.) Μιτάκης - ἀκαἶνα. Μιχαλιτσᾶτα (Μσ.), Μιχαλίτης - ἰσαινα. Μορφεῖτα (Ληξούρι), Μορφέτας - τάδες - φέταινα. Μονοπολάτα (*Αν.), Μονόπολις - πόλαινα. Μοντεσαντᾶτα (Τλ.) οἶκ. καὶ κάτ. Μοντεσάντος. Μουζακάτα (Σμ.), οἶκ. Μουζάκης - ἀκαἶνα. Μουσᾶτα (Εἰ.), Μουσῆς - σάδες - σοῦ - σουδισες. Βονικᾶτα (*Ερ), Βονίκας - καῖοι, - νίκαἶνα. Βεκατωράτα (Πλ.), Βεκατῶρος - ὠραινα - ραινοπούλλα. [τὸ Β ἀναγνωστέον ὡς λατινικόν].

Δομάτα (Λβ.), Δόμος κάτ. - μάδες - μούδισσα - μαῖκο. Δοριζᾶτα (Λβ.), Δόριζας - ζάδες - ρίζαινα - ζοπούλλα (κόρη) - ζαῖκο.

Παρισᾶτα (*Αν.), οἶκ. Παρίσης - ἰσαινα. Πετρικάτα (Θν.), Πετρικὸς - ρίκαἶνα. Περατᾶτα (Λβ.), Περάτης - ἀταινα. Πολυκαλάτα (συννοκ. Λξ.), Πολυκαλαῖς. Πολυμεράτα (Τλ.) Πολυμέρης - μέραινα. Ποριαράτα (Εἰ.), Ποριάρις - ἀριδες - ἀραινα - νες ἢ - ρούδισες. Ποταμανᾶτα (Πλ.) Ποταμιᾶνος - ἀναινα. Προκοπάτα (Πλ.) Προκόπις (πρβ. Μηλιαρ. 62). Πονλάτα (Σμ.), οἶκ. Πούλος - Πούλαινα - νες.

*Ραζᾶτα (Πτ.) *Ραζῆς - ζάδες, *Ράζαινα - νες - ζαῖκο. *Ραφτοπουλάτα (Πλ.), *Ραφτόπουλος - ούλαινα.

Σαρλάτα (Λβ.), Σάρλος κάτ. - λάδες. Σάρλαινα - νες καὶ - λούδισες (κόραι). Σβορωνᾶτα (Λβ.), Σβορώνος οἶκ. - ναῖοι, κάτ. - νάδες - ρώναινα - ναῖκος. Σιμοτᾶτα (Εἰ.), Σιμοτᾶς - ἄδες - τοῦ - τούδισες - τοπούλλα. Σολωμάτα (Ρκ.), οἶκ. Σολωμός. Στελιᾶτα (Ληξούρι) Στελιώτης.

Ταρκασῶτα (Πλ.), Ταρκάσης - άσaina. Τζαμαρελλᾶτα, Τζαμαρέλλος οἰκ. -λαῖοι κατ. -λάδες -ρέλλαῖνα. Τζανᾶτα (Ρκ.), οἰκ. Τζανῆς -νάδες. Τουλιᾶτα (ῚΕρ.), οἰκ. Τούλιος, κάτ. -Τουλιᾶτος -άταινα. Τραυλιᾶτα (Λβ.), Τραυλός κάτ. -λιάδες, Τραυλοῦ -λουδισσες. Τρουγιανᾶτα (Τλ), Τρουγιᾶνος -νάδες -γιάνaina. Τσελεν-τάτα (ῚΕρ.), οἰκ. Τσελέντης -λέντηδες. κάτ. -λεντιᾶδες, θηλ. -λένταινα. Τυπαλδᾶτα (Τλ.) Τυπάλδος.

Φαβατᾶτα (Κγ'), Φαβατᾶς -βάταινα. Φαρακλᾶτα (Πτ.), Φαρακλός (προβ. Μηλιαρ. 62) -ράκλαινα -νες καὶ -λουδισσες. Φερεδινᾶτα (Πλ.), Φερεδῖνος -ίναῖνα. Φουκᾶτα (Λβ.), Φουκᾶς -άδες, Φούκαινα -κούδισσες. Φραγᾶτα (Μλ), οἰκ. Φραγᾶτος, κάτ. -άτης πληθ. -γάδες.

Χαλιωτᾶτα (Σμ.), οἰκ. Χαλιώτης -ώταινα. Χανδᾶτα (Κγ.) κάτ. Χαν-δάδες. Χανριᾶτα (Κγ.) κάτ. Χανριάδες. Χερμᾶτα (Κρ.), Χέρμης -μάδες, Χέρμαινα -νες ἢ μούδισσες. Χιονᾶτα (ῚΕλ.), Χιόνης -όνaina καὶ -ονοῦ -ούδισσες.

β. Τὰ τῶν λοιπῶν χωρίων.

ῚΑγιά Θεέκλη κάτ. ἀπ τὴν ῚΑγιά Θεέκλη. ῚΑγιά Θημιᾶ (Ἐδφημία, Τλ.) ἀπὸ τὴν ῚΑγιά Θημιᾶ.(δ) ῚΑγῶνας (Θν.), ῚΑγωνιάτης -άτισσα. ῚΑθέρας (Θν.), ῚΑθεριᾶνος -άνα καὶ -άναῖνα. ῚΑβελᾶ (Πρόννοι), ὄχ τοῦ ῚΑβελᾶ ἢ ῚΑβελιώτης. ῚΑπανω-χώρι (Μλ), ῚΑπανωχωρίτης -ίτισσα. Τὸ ῚΑράκλι (περιοχὴ 4 κωμῶν. Μηλιαρ. 43) ῚΑρακλιανός. ῚΑργῖνια (τὰ ῚΕλ.), ῚΑργινιώτης -ώτισσα. ῚΑργοστόλι -λιώτης. ῚΑσσο (ῚΕρ.) ῚΑσοιώτης. (στοὺς) ῚΑτσουνπάδες (ῚΕλ.), ῚΑτσουνπαδιώτης -ώτισσα καὶ -παδιανός. Στ' ῚΑφραγᾶ συνήθως ὄχ τ' ῚΑφραγᾶ.

(τοῦ) Βαλεριᾶνου (ῚΕλ.), Βαλεριᾶνος -άνα καὶ -ιάνaina. (ἡ) Βάλτα (Μηλιαρ. 39 Μπάλτα ἢ Μπάλταις, ἄλβανικόν) Βαλτσιᾶνος. Βαρὸν (ῚΕρ.), Βαρωνώτης -ώτισσα. (τοῦ) Βιγλῆ, Βιγλῆς -ῆδες -γλήτισσα. Βουνῖ (Κγ.), Βουνησιᾶνος -άναῖνα -νοπούλλα.

τὸ Διγαλέτο (Πρ.), ἀπὸ τὸ Διγαλέτο.

ῚΕλιός (περιοχὴ) Λετσιᾶνος.

τὰ Ζόλα (Θν.), ῚΑζολιάτης -άτισσα -άτικο.

(τὰ) Θεράμονα (ῚΕλ.) ὄχ τὰ Θ. (ἡ) Θημιᾶ (περιοχὴ), Θημιᾶτης -άτισσα καὶ -άταινα.

(τὸ) Καπαδρίη (Ρκ.), Καπαδρίτης -ίταινα. (δ) Καραβάδος (Λβ.), Καρα-βισιᾶνος -άνα -νοπούλλα. Κάστρο (Λβ.), Καστηρνός -νιά. Κατάρροαχο (Πρ.) ἀπὸ τὸ Κ. Κατελιός (ῚΕλ.) Κατελισιᾶνος. Κεραμιές (Λβ.), Κεραμισιᾶνος -άνα. (τὰ) Κλείσματα (Λβ.), Κλειματισιᾶνος (ἄνευ σ) -άνα. (δ) Κοθριᾶς (ῚΕρ.), Κοθριώτης -ώτισσα καὶ Κοθριανός -νοῦ. (τοῦ) Κολαῖτη (ῚΕλ.), Κολαῖτης -ίταινα -τοπούλλα. (τὰ) Κοριᾶνα (Λβ.), Κοριανίτης -ίτισσα -ίτικο. οἱ Κορωνοὶ (ῚΕλ),

Κορωνισιᾶνος - ἄνα - ἄνικο. (τοῦ) Κουτροκόη (Σκ.), ὄχ τοῦ Κ (καὶ οἰκ. ὁ Κουτροκόης). Κρεμμύδι (Μπ.), οἰκ. Κρεμμύδης, κάτ. Κρεμμυδιώτης - ὠταινα.

Λακήθρα (Δβ.), Λακηθρηγὸς - νιά - νές - νοπούλλα. Λιβαθῶ (τοῦ) Λιβαθοῦς καὶ - θῶς) Λιβαθηνός.

(τὰ) Μακροιώτικα (Πλ.) οἰκ. Μακρὸς - Μάκραινα κάτ. Μακροιώτης - ὠτισσα. (τὰ) Μαλὰ (περιοχὴ) Μαλισιᾶνος. (τοῦ) Μαρκόπουλλου (Ἐλ.), ὄχ τοῦ Μ. (τὰ) Μεσοβούνια (Ἐρ.), Μεσοβουნიώτης - ὠτισσα, (οἱ) Μηγιές (Δβ.), Μηρισιᾶνος - ἄνα.

(τὸ) Νύφι (Θν.), Νυφιώτης.

τοῦ Ξενόπουλου (Ρκ.), ὄχ τοῦ Ξ. ἢ Ξενόπουλος.

(τοῦ) Πάστρα (Μπ.), ὄχ τοῦ Π. (τοῦ) Πεδόγαλου (Κν.), ὄχ τοῦ Π. (καὶ οἰκ. Πεδόγαλος). (ἡ) Πεσοάδα (Δβ.), Πεσοαδιᾶνος - ιάνα - ιάνικος (δρόμος). Πετρουλῆ (μικρὸς συνοικισμὸς παρὰ τὸ Κρεμμύδι) ὄχ τοῦ Π., (οἱ) Πλατιεῖς (ἐλ.), Πλατισιᾶνος - ἄνα. (ἡ) Πύλαρο (Πλ.), Πλαρηγὸς - νιά. Πυργί (Πρ.), Πυργισιᾶνος - ἄνα (Μηλιαρ. 46 - γιώτης).

(ἡ) Ῥίζα (Θν.), Ῥιζιώτης - ὠτισσα. Ῥίφι (Ἀν.), Ριφιώτης ἢ Ρουφιώτης - ὠτισσα - τοπούλλα.

ἡ Σάμο (Σμ.), Σαμικὸς - κιὰ - κές. Σκάλα (Σκ.), Σκαλισιᾶνος. Σουλάροι (Κγ.) Σουλαριώτης - ὠτισσα. (τοῦ) Σπαθῆ (Σκ.), ὄχ τοῦ Σπαθῆ. (τὰ) Σπαρτιά (Δβ.), Σπαρηγὸς - νιά - ναϊκός (δρόμος). (τὰ) Σπήλια (Κρ.), Σπηλिसιᾶνος - ἄνα - ἄνικος. τὸ Στάβερι (Πρ.), ὄχ τὸ Στάβερι, οἰκ. Στάβερις (Μηλιαρ. 124).

τὰ Φάρσα (Πτ.), Φαρσηγὸς - νιά - ναϊκός. τὸ Φισκάδρο ἢ Πισκάροδο (Ἐρ.), Φισκαδριώτης - ὠτισσα.

ἡ Χαλικερῆ (Ληξούρι), Χαλικεριώτης, Χαμώλακκος (Πλ.) ὄχ τὸ Χ., τὸ Χαράχιη (συνοικία τοῦ Στάβερι Πρ.), ὄχ τὸ Χ., οἰκ. Χαράχτης - ἄκταινα.

Ψυλληθριᾶς (Ἐρ.) ὄχ τὸ Ψ.

ΣΙΜΟΣ ΜΕΝΑΡΔΟΣ